

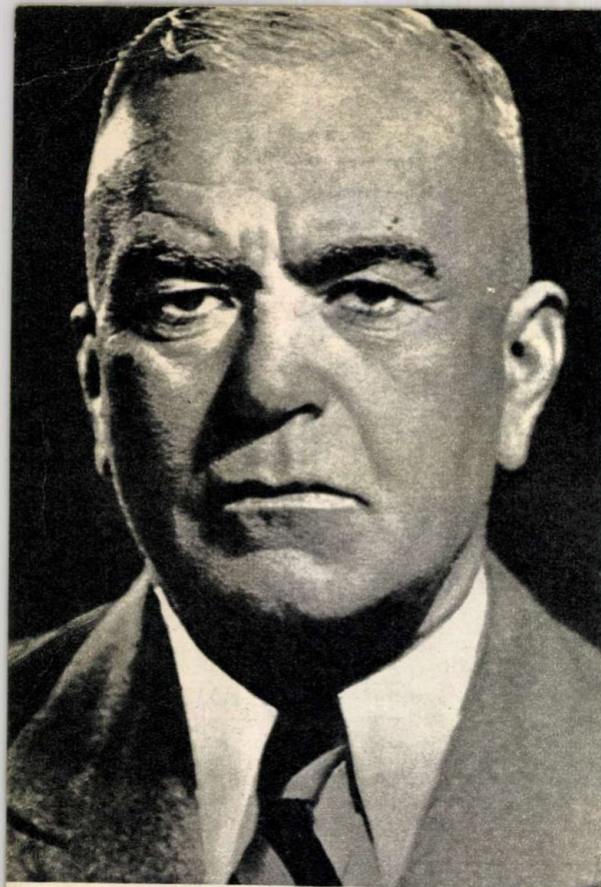
Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

3

JOI, 18 IANUARIE
1968 • ANUL II

UN EMINENT FIU AL POPORULUI

Luna aceasta s-au împlinit zece ani de la moartea unui mare fiu al poporului român, doctorul Petru Groza.

Deținând funcții de înaltă răspundere, mai întâi ca președinte al primului guvern democrat din istoria țării noastre (ales la 6 martie 1945), apoi al Prezidiului Marii Adunări Naționale, doctorul Petru Groza, eminent om de stat, a dat dovadă de un înalt și fierbinte patriotism. El a militat pentru afirmarea continuă a patriei noastre pe arena internațională, pentru promovarea unor relații bazate pe egalitate și respect reciproc între state, pentru coexistență pașnică, prosperitate și progres.

● «PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, RIDICÎND STEAGUL LUPTEI DE ELIBERARE DESUB EXPLOATARE, AȘTIUT SĂ ADUNESUB STEAGUL LUI, ALĂTURI DE MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ, TOATE MIȘCĂRILE ȚĂRĂNEȘTI CARE AU URMAT SÎNGEROSULUI AN 1907... AVEM MEREU, NOI, CEI MAI VÎRSTNICI, IMAGINEA VIE A ÎNTREGII EPOPEI A LUPTEI CONDUSE DE PARTIDUL CLASEI MUNCITORE PENTRU DREPTATE SOCIALĂ ȘI O VIAȚĂ MAI BUNĂ».

● «STATUL NOSTRU DEMOCRAT-POPULAR, ÎN CARE PUTEREA APARTINE CELOR CE MUNCESC DE LA ORAȘE ȘI SATE, A DESCĂTUȘAT TOATE FORȚELE CREATOARE, ENERGIA NESECATĂ A POPORULUI MUNCITOR, DÎND ASTFEL VIAȚĂ MARILOR REALIZĂRI DE CARE PE DREPT CUVÎNT PUTEM FI MÎNDRI.

LUPTÎND ȘI MUNCIND CU ENTUZIASMUL CLOCOTITOR PE CARE ÎL DAU CONȘTIINȚA LIBERTĂȚII, CONȘTIINȚA CĂ SÎNT STĂPÎNI PE ROADELE MUNCII LOR, OAMENII MUNCII TRANSFORMĂ ZI DE ZI FAȚA ȚĂRII, CARE DEVINE TOT MAI BOGATĂ, MAI FRUMOASĂ».

(Din articolele și cuvîntările doctorului PETRU GROZA)

Aceste mașini uriașe pe care le vedeți în fotografia de jos pornesc din țara noastră și pot fi întâlnite pe multe drumuri europene, în Elveția, Franța, Cehoslovacia, Iugoslavia și Suedia.

Transportînd mărfuri pe piețele internaționale, ele sînt adevărate mesagere ale colaborării între state. Mercur, zeul comerțului, poate să le invidieze. Echipate cu tot utilajul modern, aceste adevărate depozite pe pneuri, își îndeplinesc misiunea chiar mai bine decît el!

INVENȚIE ROMÂNEASCĂ

Un procedeu tehnic nou în domeniul electroeroziunii se datorează inginerului Ilie Isarie, doctorand la catedra de tehnologie mecanică a Institutului politehnic din Timișoara. Dispozitivul creat pe această bază își găsește aplicare în industria constructoare de mașini și aduce îmbunătățiri procesului de prelucrare cu ajutorul energiei electrice a unor metale cu rezistență mecanică mare. Această realizare a tehnicii noastre, confirmată și de către Institutul Internațional de Brevete de la Haga, a fost brevetată în Franța și a primit aviz de brevetare în 11 țări, printre care: S.U.A., Anglia, Japonia, R.F. a Germaniei, Italia, Cehoslovacia și Spania.

Dispozitivul poate fi adaptat la aproape toate tipurile de mașini de electroeroziune existente astăzi în lume.

SPECIAL PENTRU REVISTA «CUTEZĂTORII»

Copiii Angolei

ÎNȚRE CONGO ȘI AFRICA DE SUD-VEST, DE-A LUNGUL COASTEI ATLANTICULUI SE ÎNTINDE VASTUL TERITORIU AL ANGOLEI, AFLAT SUB DOMINAȚIA COLONIALĂ PORTUGHEZĂ. AMPLOAREA ACȚIUNILOR DESFĂȘURATE DE FORMAȚIILE DE PARTIZANI PENTRU OBTINEREA INDEPENDENȚEI NAȚIONALE A CRESCUT DE LA AN LA AN. DESPRE LUPȚA TINERETULUI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR, NE-A VORBIT, SPECIAL PENTRU CITITORII REVISTEI «CUTEZĂTORII», DANIEL CHIPENDA», RESPONSABIL CU PROBLEMELE TINERETULUI DIN CONDUCEREA MIȘCĂRII POPULARE PENTRU ELIBERAREA ANGOLEI (MPLA), CARE S-A AFLAT RECENT LA BUCUREȘTI.

— A duce lupta împotriva dușmanului într-o țară ca Angola, cu o suprafață cît a Franței, Spaniei și Italiei la un loc, constituie un lucru extrem de greu pentru luptătorii noștri.

Copiii ne ajută în toate împrejurările. Amintesc mai întâi că în toate zonele eliberate de partizani, și unde a fost instaurată administrației populare au fost înființate detașamente de pionieri. Unele dintre acestea participă alături de miliția populară la paza satelor împotriva raidurilor tîlhărești ale invadatorilor; alte detașamente de pionieri sprijină construcția unor localuri de școli, aprovizionarea ori acțiunile sanitare. Uneori copiii săvîrșesc adevărate fapte de eroism. Într-o vreme, gara Kijipoque se transfor-

mase într-o bază portugheză de necucerit. Întregul nostru tranzit din această zonă era paralizat. De mai multe ori am încercat să luăm cu asalt gara, însă colonialiștii se apărau cu îndrăjire. În cele din urmă am decis să folosim sprijinul pe care ni-l ofereau niște pionieri. Doi copii, avînd la ei grenade, au izbutit să se strecoare prin canal pînă în gară. Acolo au detonat grenadele și au distrus principalul cuib de mitralieră. Acesta a fost și semnalul de atac. Imediat a intrat în acțiune detașamentul partizanilor care, printr-o luptă corp la corp cu soldații și ofițerii portughezi, i-a învins, făcînd mulți prizonieri. Astfel a fost eliberată gara.

Aș vrea să folosesc prilejul ce mi se oferă de revista «Cutezătorii», de a transmite pionierilor și școlarilor din România un cald salut prietenesc; sînt sigur că ei urmăresc cu simpatie lupta noastră nobilă pentru independența națională, pentru un viitor mai bun.

Convorbire realizată de C. ROMAN

La sănius
Foto: Gr. PREPELIȚĂ

Important!

ÎNVĂȚĂTORI ȘI PROFESORI, COMANDANȚI DE PIONIERI! ÎN CURÎND APARE NR. 1 AL REVISTEI «EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ». LUNAR, ÎN PAGINILE REVISTEI VOR FI TRATATE CELE MAI VARIATE ASPECTE ALE ACTIVITĂȚII EXTRASCOLARE, PIONIEREȘTI. ABONAMENTELE SE FAC LA OFICIILE P.T.T.R. ȘI FACTORII POȘTALI. ABONAMENTUL PE 3 LUNI — 9 LEI; PE 6 LUNI — 18 LEI; PE UN AN — 36 DE LEI.

TELEFOTO Cutezătorii

La ora cînd doream să pornim după fotografiile acestor pionieri frunțași, afară se dezlănțuise un viscol cumplit. Cum să ajungem în școli? Iată că Telefoto — Cutezătorii ne-a scos din impas. Ne-a transmis imaginile elevilor MICULIȚA DELIA, clasa a V-a, Școala generală nr. 8, PĂUNESCU FELIX, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1, BUGARIU MARIA, clasa a V-a, Școala generală nr. 14, toți pionieri frunțași din orașul ARAD, prieteni ai revistei noastre. A știut aparatul nostru ce alege!

Uff... gheața!
Foto: I. ŌSMULIKEVICI

«Noapte de iarnă»
HOȚA ELENA, clasa a VI-a, Școala generală nr. 12, Tg. Mureș.

Octav Pancu-Iași vă întreabă:

De obicei mi se întâmplă astfel: mă urmărește ceea ce se numește o «temă», o problemă despre existența căreia știu, ca să zic așa, «în principiu» (de pildă: știu că destui elevi reduc la frecventarea cinematografului, întreaga gamă de posibilități pe care le au la dispoziție pentru a-și forma cultura artistică) și plecând de la această idee încep să strâng materialul necesar unei anchete, adică întreb pe unii și pe alții, le cer părerea în chestiunea respectivă și, în sfârșit, mă hotărâsc să public rezultatele unui atare nemijlocit sondaj în opinia publică școlărească, supunându-le, prin revistă, dezbaterii mai largi a cititorilor.

Pagina de față este prima care nu s-a născut astfel. Întrebarea din titlu: «Voi n-aveți nici o vină, fetelor?» mi-a apărut nu ca o premisă pentru o anchetă ce urma s-o întreprind, ci ca o concluzie firească, mi se pare mie, la un șir de fapte ce s-au adunat singure și care, o dată strânse la un loc, prin înrudirea dintre ele și prin volumul ce-l alcătuiau, mi-au permis să le socotesc tot atâtea fișe de anchetă.

Le fac unora loc aici, într-o ordine care nu presupune nici un fel de erarizare, aceasta lăsând-o pe seama cititorului.

● O scrisoare din Suceava ne relatează: «În clasa noastră (a VIII-a a unei școli generale din oraș, n.n.) adeseori, în recreații, se forma

cite un grup de băieți gata să ofere un spectacol distractiv colegelor. Acestea se așezau pe băncile de lângă gard, una lângă alta, ca la teatrul de vară, și cu toate că nu li se înmîna un program tipărit, știau dinainte ce vor vedea și cine vor fi interpreții, fapt pentru care, de cum își ocupau locurile, nerăbdătoare, începeau să aplaude, să bată din picioare și să strige ca spectacolul să înceapă mai repede. Și li se făcea pe plac. Într-o zi rolul grupului de «artiști» era să prindă pe cite un băiețel din clasa întâia, să-i infunde șapca ori căciula peste ochi și să-i facă mustăți și barbă cu creion chimic sau cu cerneală. «Sala» rîdea de se prăpădea. În altă zi, toți cei care treceau prin fața băncilor ocupate de spectatoarele primeau din partea «actorilor», după cum se stabilise în prealabil, fie două palme și un ghionț, fie două ghionțuri și o «subțirică», fie... «Sala» era în culmea entuziasmului. «Spectacolele» acestea au făcut o lungă serie,

pînă cînd, aflînd despre ele, conducerea școlii a chemat și a tras la răspundere pe vinovați. Adică pe cei care alcătuiau grupul «acto-

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Babușcă! strigă din nou Scatiul în timp ce înota, făcînd un ocol larg după sălciile uscate care îi ațineau calea... unde ești Babușcă?!

— Aici... Aici... Scatiule, auzi el, în sfîrșit, glasul lui Babușcă și în clipa următoare îl zări pe acesta, înotînd parcă în gol în mijlocul mlaștinei. Babușcă «eșuase» pe un banc de mil, abia acoperit cu apă și deși continua să înoate, devenise de fapt prizonierul mlaștinei.

Scatiul porni spre el ca o săgeată, lăsînd în urma lui o diră prelungă de bășici clocotitoare.

— Nu te apropia, Scatiule! strigă Babușcă, continuînd să înoate în apa tulbure și viscoasă. Înapoi! M-auzi? Înapoi!

Dar Scatiul nu îl ascultă. Ajuns la cîțiva pași de el, o coti brusc și începu să se învîrtă în jurul lui Babușcă în cercuri din ce în ce mai mici. Deodată el simți gheara rece și viscoasă a milului înghîindu-l de picior, și sări fulgerător într-o parte. Scăpase.

În schimb Babușcă părea pierdut. Scatiul îl vedea cum oboșește și gîfîie din ce în ce mai greu, zbătîndu-se în coca neagră și viscoasă a milului. Cu răbdare, mlaștina îl aștepta să obosească — ca să-l înghită apoi dintr-o singură sorbitură.

Deodată, în aerul incremenit al mlaștinei, răsună un zumzet rece, metalic, și în curînd un punct mic verde se ivi, departe, sus, deasupra sălciilor uscate. Apoi, în timp ce punctul creștea vîzînd cu ochii, pădurea moartă începu să vibreze. O bolboroseală ciudată, surdă se înălța din pîntecul gol al sălciilor, filfîind printre crengile uscate ca un stol de lilieci nevăzuți.

● OSTROVUL LUPILOR ●

66

— Nu te lăsa Babușcă! strigă Scatiul cu ochii ațintiți spre uriașa insectă de metal care acum zbura huruind asurzitor deasupra pădurii. Vine nenea Panait... Vine spre noi... Privește... Elicopterul... Vine elicopterul!

Într-adevăr, gigantica libelulă verde, pe care o cunoaștem, se apropia cu repeziciune, învăluită într-un nor de fulgere argintii.

— Aici sîntem! Aici... strigau cei doi băieți biciuind apa cu mîinile și cu picioarele. Aici... Aici, nene Panait... Aici!

Cu un vuiet asurzitor, care păru să cutremure din rădăcini sălciile uscate risipite prin mlaștină, elicopterul trecu pe deasupra bălților, acoperindu-i o clipă, cu umbra lui de cerneală și apoi se îndepărtă prinzînd înălțime.

— Nu ne-a auzit... gemu Scatiul, înotînd deznădăjduit în jurul lui Babușcă.

Ajuns deasupra șuvoiului, pilotul privi în jos prin geamul de plexiglas al carlingii și tresări — zărise o barcă pe jumătate scufundată în apă.

— Dar bine, — gîndi el, cu glas tare, în timp ce apăsa pe maneta de comandă, coborînd spre păpurișuri — asta e barca Scatiului și a lui Babușcă.

Elicopterul cobora.

— Uite! Ne caută! urlă de bucurie Scatiul. A văzut barca... Ține-te bine Babușcă! Vine nenea Panait! Vine!

Și într-adevăr, de data aceasta, Panait îi zărise pe băieți. Uriașa libelulă verde cobora lin și pieziș spre ei, din înălțimi. Băieții zăreau acum capul pilotului, în casca lui de piele neagră cu căștile radio pe urechi, ușor aplecat în carlingă spre ei. Într-un vârtej amețitor de aer, elicopterul plutea deasupra bălților. Ușa carlingii se deschise, și Panait se aplecă înafară.

— Hei, Scatiule, strigă el cu putere ca să acopere vuietul motorului. Ce dracu faceți aici, băieți? adăugă el, azvîrlînd în jos o scară de frînghie... Sus! Sus! draci împielîți ce sînteți!

Scatiul prinse scara de frînghie din zbor, și se agăță cu amîndouă mîinile de ea. Elicopterul făcu un salt, și-l smulse pur și simplu din apă, purtîndu-l ca pe un fulg spre Babușcă. Scatiul îi întinse mîna acestuia și peste cîteva clipe cei doi băieți se cățărau pe scara de frînghie spre elicopter, zburînd și legănîndu-se în văzduh, deasupra sălciilor uscate

VINĂ, FETELOR?

rilor». Tuturor li s-a scăzut nota la purtare. De «spectatoare» nici n-a fost vorba. Aveau oare și ele vreo vină?».

● Recent, găsindu-mă cu treburi la o foarte centrală școală bucu-reșteană, mi s-a îngăduit să asist la o oră de dirigentie care dezbătea niște cazuri de indisciplină. Printre altele dirigintele îi reproșa elevului S.B. că îl văzuse în Cișmigiu, fumînd. «Nu... cred că m-ați confundat...», încerca S.B. să scape basma curată. «Nu te-am confundat», i se replică, «te cunosc destul de bine și, în plus, erai împreună cu colega ta, D.M. Spune, D.M., ai trecut ieri prin Cișmigiu cu S.B.?» Fata a confirmat și discuția a continuat, S.B. «amintindu-și» pînă la urmă că fumase și recunoscînd (dincolo de primejdia pe care o reprezintă fumatul în genere, iar la această vîrstă în mod special) că îmbrăcat în uniformă, cu emblema școlii pe minecă și cu... țigara în gură, era departe de a arăta ca un elev. La un moment dat însă,

cînd S.B. discuta deschis despre faptul că se consideră vinovat, cineva din clasă strigă: «Numai tu ești vinovat? D.M. oare n-are

nici o vină? Chiar nici o vină?»

● La stația de radio a unei școli craiovene am ascultat într-o recreație, în cadrul unui, hai să-i zic așa, buletin de știri locale, relatarea următoarei întâmplări: un elev din clasa a VII-a, înhăitîndu-se cu niște pierde vară mai vîrstnici ca el, a luat parte la spargerea unui chioșc de răcoritoare, de unde au fost sustrate mărfuri și bani. O parte din bani, o sumă destul de frumoasă, i-a revenit și acelui elev. Și băiatul, ca să se «grozăvească» în fața fetelor (expresia aparține foarte tînărului crainic al stației de radio) a cumpărat mai multor colege sticlute cu parfum, le-a dăruit gume de mestecat cu poze de artiști, pieptene și oglinjoare... De prisos să mai adaug că «banda» a fost prinsă, că astfel s-a dat și de urma elevului în discuție care a mărturisit în fața organelor de miliție totul, inclusiv modul în care și-a cheltuit banii. Nu știu ce pedeapsă a primit elevul pomenit pentru vina sa. Am plecat din Craiova înainte

de a se hotărî ceva și nu m-am mai interesat. Emisiunea stației școlare de radio însă, ca purtătoare de cuvînt a opiniei publice pionierești, se încheia cu o întrebare adresată colegelor care au primit asemenea daruri fără să le intereseze cîtuși de puțin din ce bani au fost cumpărate. Și întrebarea suna — ați ghicit, desigur: «Voi n-aveți nici o vină, fetelor?»

Dacă spațiul mi-ar permite aș mai adăuga și alte întâmplări din aceeași familie, întâmplări care, fie că au ajuns ele la mine, prin scrisori adresate redacției revistei, fie că am ajuns eu la ele, în contactele pe care le am cu viața din școli, toate la un loc cer la sfîrșitul povestirii lor, deși consemnează fapte săvîrșite de băieți, o întrebare adresată fetelor: voi oare n-aveți nici o vină?

Am o rugăminte la voi, fetelor: să-mi răspundeți în număr cît mai mare la întrebarea aceasta. M-ar interesa mult să vă cunosc părerile. Revista «Cutezătorii» îmi îngăduie să vă promit că va publica opiniile voastre cu cea mai mare promptitudine.

Desene: IOSIF TEODORESCU

OSTROVUL LUPILOR

67

OSTROVUL LUPILOR

68

— Am văzut barca voastră scufundată în șuvoi, le spuse Panait, în timp ce Scatiul și Babușcă, murdari de mîl din cap pînă în picioare, săreau în carlingă... Ce s-a întîmplat, băieți?

Mlaștina și sălciile uscate rămîneau în urmă, prefăcîndu-se în mici pete cenușii ce se pierdeau încet, încet, în întinderea nesfîrșită de ape și păpurișuri. Elicopterul urca, în timp ce Scatiul îi povestea pe nerăsuflăte lui Panait, despre cele întîmplate. Dintr-un colț al carlingii, Babușcă cu aerul lui somnoros, urmărea priveștiștea uluitoare, ce se desfășura jur-împrejur. De aici, de sus, Dunărea părea un șarpe uriaș și strălucitor de aur, ce se încolăcea mereu, în umbra albăstrui a pădurilor, prăvălindu-se din cînd în cînd, în gigantice cascade de întuneric. Căzînd se sfărîma în mii și mii de cioburi de oglinzi ce licăreau ici-colo în adîncul pădurilor încremenite. Tăia cu scînteieri de brici lungi părți tremurătoare de lumină prin trestiișuri; și-apoi, sărea în fantastice explozii solare, din ghiol în ghiol, din pădure în pădure, împăienjenindu-se încet, încet, în negurile albe și vapoase ale mării. Dunărea tălăzuia scaldînd în lumina ei tulbure și fosforescentă de mătase grea și verde, tot orizontul.

— La naiba! spuse Panait, cu mîna încheștată pe maneta de comandă, după ce ascultase tot ce-i povestise Scatiul. Aici e o treabă serioasă, băieți... Nu cumva vi s-a părut?

— Da de unde nene Panait! se apără cu îndîrjire Scatiul. Dacă o iei spre «Ostrovul lupilor» ai să-l vezi pe Profesor legat de pom... Și-apoi, iată barca, strigă Scatiul întinzînd brațul spre un punct mic roșu care înainta pe Dunăre, printre vapoare și șleपुरi, lăsînd în urma lui o diră subțire de spumă albă...

Zărirînd barca cu motor, Panait apăsă din nou maneta și cu un huriu scurt, elicopterul începu să coboare spre ea. Pe măsură ce Dunărea se apropia, băieții îl zăriră pe Bărbos manevrînd de zor volanul alb, de fildeș al bărcii și pe Vinător în picioare, cu pușca în mînă, urmărînd cu neliniște elicopterul care venea glonț spre ei.

— Ei sînt... Ei sînt nene Panait, strigă Scatiul, ăla din dreapta este Bărbosul... îl vezi? Și cel din stînga Vinătorul.

Panait apăsă pe un buton și un beculeț roșu se aprinse. Apoi pilotul ridică un microfon și îl duse la gură:

— Alo baza, spuse el încet. Aici Y-ER 4... Aici Y-ER 4... Intră pe recepție...

(VA URMA)

TRECE MĂRIA SA CUZA VODĂ

Povestire de DUMITRU ALMAȘ

O dată cu zorile, asupra satului Pătești s-au năpustit vechilii și argații de la curte cu poruncă strașnică să iasă toți oamenii la muncă: unii la strîns nuiiele, alții la tocirea girlei de la moară; unii la curățatul tirlei de oi și alții la dresul ocoalelor de vite.

— Nici un bărbat nu rămîne în sat, de la flăcăiandrii de 15—16 ani, pînă la moșnegii de șaptezeci. Toți la lucru, la curte! Cine nu vine primește cincizeci, la butuc...

Cît era el de aspru, de hapsîn și de aprig, boierul Dinu Țifescu, poreclit Frigevacă, nu dăduse pînă acum asemenea poruncă amarnică.

— Ce să fie?... Ce să însemne asta?... se întrebau oamenii.

Întristat. Știa cît a pătimit tată-su, Mihalache, din pricină că s-a arătat pentru Unire. Un gînd i-a fulgerat deodată prin minte.

Mihăiță era un copilandru vici, cu sprîncene negre, îmbinate, cu păr des, cu frunte înaltă, ca toți din neamul Pleșa. Din ianuarie de cînd împlinise treisprezece ani, începuse să crească mai cu spor.

Acum pe uliță tocmai trecea Rodica lui Paraschiv, o fetiță bălaie cu ochii ca vioreaua. Ducea vaca la adăpat. Mihăiță o călăuzi pînă la fîntînă și-i destăinui gîndul său.

— Da, Mihăiță! Eu îi strîng pe cei din vale; tu pe cei din deal.

— Ne-adunăm pe marginea drumului, de la fîntîna lui Cornea

cînd vedeau fetele rupînd mușcatele din fereastră.

Dar freamătul creștea peste tot în Pătești. Copiii ieșeau pe ulițe, împinzîndu-se în lungul șoselei, de o parte și de alta, așa cum își închipuiau ei că-i bine și frumos pentru primirea cuiva drag.

O vreme, femeile s-au uitat la copiii din prag, de pe prispă ori din poartă. Și parcă le creștea inima descoperind ce mulți copii avea satul Pătești. Și frumusei, și isteți, bată-i norocul...

— Dacă află boierul, trimite slujitorii și-i calcă-n picioare cu caii! s-au speriat unele mame.

— Să mergem și noi cu ei, spuneau altele, că Păteștii nu-i sat

că diligența mării sale va trece pe acolo prin vremea prînzului.

Mihăiță Pleșa sta cu un buchet de mușcate în mînă și se minuna de tot ce se petrecea în jur. La nici o nuntă, la nici o sărbătoare n-a văzut atîta mulțime.

Deodată, în zare, dinspre drumul Tecucilor s-au arătat călăreți, în straie strălucitoare. Veneau în trap ușor, săltat, și în urma lor se vedea trăsura domnească.

Priveau cu toții uimiți, cuprinși de-o nespusă și înaltă bucurie.

— Trăiască voievodul Unirii! au irupt glasurile ca un vulcan. Toți strigau, fluturau basmale.

Ridicat în picioare, Cuza vodă mulțumea, făcînd semne cu mîna. Era vesel și zîmbea cald, prietenește. Deodată pe chip i se încrustă o adîncă mirare. Făcu semn unui aghiotant să oprească trăsura. Privi încordat asupra mulțimii: numai copii și femei. Care să fie pricina?

— Vă mulțumesc pentru primire! Vă mulțumesc mult, oameni buni.

Desen: H. MAVRODIN

Răspunsul l-a găsit Mihalache Pleșa.

— Boierul a fost și este încă potrivit Unirii. Știți doar că n-a vrut să mă lase să plec la Iași, la treburile divanului ad-hoc. Astăzi Cuza vodă trece pe la noi, în drum spre București să se înscăuneze domn și Frigevacă se teme ca nu cumva să-i ieșim întru întîmpinare cu alai de bucurie.

Din colțul ogrăzii, Mihăiță Pleșa a auzit vorbirea oamenilor și s-a

încoace.

— Așa!... Să se știe că-l iubim pe Cuza și c-aista nu-i sat pustiu.

— Și nici sat de robi nu-i.

În scurtă vreme în tot satul se stîrni un freamăt, o foșneală, o șoaptă, un treapăt de copilăret. Toți, băieți și fete, cereau mamelor cămăși curate. Toți cătau obiele și opinci să se încălze. Toți voiau flori sau basmale și prosoape frumoase cusute. În multe case mamele se burzuluiau. Multe se făceau foc

numai de copii.

Și astfel, una cîte una, femeile, fetele, bătrînele, toate au coborît și s-au înșirat pe șosea, sfătuindu-se între ele.

— Cînd trece, îi aruncăm flori la picioare!

— Și spunem: «Întru mulți ani, măria ta!»

— Ori «Trăiască Unirea!»

Soarele se apropia de amiază. Dinspre Tecuci o seamă de drumetri călări veneau să dea de veste

Dar vă întreb: satul Pătești n-are nici bărbați, nici flăcăi?

— Pe bărbați i-a trimis pe tot boierul Frigevacă, la corvoadă.

Atunci a îndrăznit Mihăiță și Rodica să se apropie de domnitor și să-i dea buchețelul de mușcate pe care-l pregătiseră.

— Aceste flori, a suris vodă, o să le păstrez în casa mea, cît oi trăi, iar cu boierul, oameni buni, vom avea noi prilejul să vorbim cît de curînd.

„CUTEZĂTORII” în vizită la... TELEVIZORUL DACIA

Așchiuță n-are nevoie de recomandare. Parcă și-i auzi argumentele:

— Hm, mare lucru un televizor!... Apeși pe clape, răsucești butoanele, aparatul pilpăie și gata, îmi apare nasul pe ecran...

— Dar mie nu-mi place Așchiuță, zice un băiat. Are vocea pițigăiată și se cam laudă. Și apoi, nu-i de vîrsta mea, eu sînt mare!

Dar poate că-i mare și Așchiuță; și chiar om umblat...

— Ce e cu tine pe stradă, eroule? (da, da, umbla ca un «Gulliver»... prin pădurea de picioare a uriașilor de pe stradă, cu căciulița trasă pe urechi, cu nasul roșu de frig, vesel).

— Am fost la ELECTRONICA.

— Tu?!...

— Da, eu! Ce te miri? La urma urmelor nu-s și eu tot un... cutezător? Apar în mijlocul copiilor (în televizor) și nu se face să nu știu... Ei sînt curioși să afle, dacă mă întreabă vreunul? N-o să pot eu să le dau amănunte

tehnice dar, cît de cît...

— Și ce le-ai putea spune după această vizită?

— Eu, care am fost la fața locului?! Păi, mulți au televizorul dinaintea ochilor, în cameră, dar bănuiesc ei măcar ce se află acolo, în cutie, ce mașinărie complicată are? O puzderie de piese (rezistențe, piulițe mici, condensatori, lămpi felurite), și mai mici și mai mari, la un loc vreo... 2 000! Și aproape fiecare, ca să fie prinsă acolo unde trebuie, are nevoie de cîte o lipitură — și la un capăt și la altul... O muncă (la care participă o armată întreagă de constructori) un fel de... ceasornicari de mare precizie!

— Foarte interesant. Nu s-ar supăra, copiii, să afle de la tine și altceva. Bunăoară... care e piesa cea mai mică din televizor?

— Dioda semiconductoră (ce, n-am dreptate?!). N-are nici un gram, e cît o gîză. Cea mai mare (piesă, se înțelege), tubul cinescop, are în schimb

cîteva kilograme. Ei, aici am vrut să ajung! Eu, Așchiuță, cînd am emisune, alerg nevăzut prin eter, mă agăț de firele antenelor. Aș tot sta însă ascuns dacă n-ar fi tubul cinescop: am nevoie de tensiunea lui de vreo șaisprezece-șaptesprezece mii de volți ca să ajung în cameră, pe ecran. Da, da, altfel... rămîn în întuneric, nevăzută!...

Așchiuță și-a tras căciulița pe spate și... ca un bun cunoscător în materie, a menționat cîteva nume: Grigorescu, Național, Intim, Dacia. Televizoare care au primit sau primesc la «Electronica» certificatul de naștere. Apoi, a adăugat:

— Acolo, la uzină, (Așchiuță avusese plăcuta ocazie să vadă în fabricație de serie elegantul aparat Dacia) mereu coboară, de pe banda rulantă, televizoarele: cîte unul la 2—3 minute!

Mi-aș permite, a mai spus Așchiuță,

să le dau telespectatorilor, fie ei școlari de-a șaptea sau de-a opta, niște sfaturi practice.

PRIMO: E bine ca în spatele televizorului să puneți o veioză, cu un bec nu prea puternic, de la care cel ce privește să nu vadă decît lumina aruncată în sus, difuză, ca niște raze de soare înainte de a apare la orizont.

SECUNDO: N-aș sfătui pe nimeni să stea cu nasul în televizor (chiar dacă o face pentru mine), e dăunător ochilor. Să țineți seama de un lucru: distanța de la televizor la telespectator să fie egală cu de 3—4 ori lungimea diagonalei pe care o are ecranul.

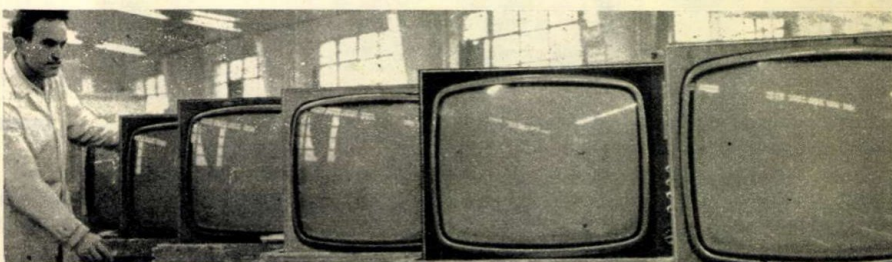
Așadar, Așchiuță ar putea el să întrebe acum: mai poate vreun copil să-mi reproșeze «nu-mi place, nu-i de vîrsta mea?» Nu. Cu atît mai mult cei pasionați de tehnică...

P. conf. AL. DINU IFRIM
GR. PREPELIȚĂ

Acum, o surpriză. Așchiuță se grăbea. Avea emisiune la televiziune. Ne-a înmînat însă la despărțire un plic sigilat, avînd mențiunea pe el: A se deschide numai la redacție. Ceea ce am și făcut. Ce-am găsit în el? Fotografiile alăturate, pe care vi le încredințăm să le găsiți explicația, avînd în vedere impresiile notate mai sus — și un mesaj transmis prin bunăvoința inginerului șef, ȘTEFAN ȘUTEU, de la cunoscutele uzine de televizoare «Electronica».

Cititorilor revistei «Cutezătorii» le doresc mult succes la învățătură, iar pe cei care au îndrăgit tehnica, pe... viitorii constructori de televizoare, îi așteptăm cu bucurie la noi.

La Teu

UN MARE EVENIMENT ISTORIC

1859 - UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

SCRIE PENTRU VOI DAN BERINDEI CERCETĂTOR PRINCIPAL LA
INSTITUTUL DE ISTORIE NICOLAE IORGA

Cu 109 ani în urmă, la 24 ianuarie, într-o frumoasă zi de iarnă, poporul român a trăit una din paginile mărețe ale istoriei sale. Adunarea electorală a Țării Românești, înconjurată de zeci de mii de orașeni și de săteni cuprinși de entuziasm a ales în unanimitate ca domn al Țării Românești pe Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei, desemnat la 5 ianuarie 1859 de Adunarea electorală de la Iași, înfăptuind pe această cale îndrăzneată și destoinică Unirea Principatelor, primă etapă pe drumul desăvârșirii unității naționale a poporului român. Era momentul culminant al înverșunatei bătălii pentru Unire pe care a dat-o timp de o jumătate de deceniu poporul român, era încununarea unor aspirații seculare și început de drum într-o nouă epocă de mărețe înfăptuiri.

Sînt case care păstrează și astăzi încă amintirea acelor zile de înfrigurare în care prin dubla alegere a colonelului Alexandru Ioan Cuza poporul român a înfăptuit Unirea. Trecătorii își odihnesc privirile pe zidurile lor și ele parcă povestesc tuturor, cele ce au fost...

În centrul Iașilor, pe vestita stradă Lăpușneanu, evocată de atîtea ori de marele scriitor Mihail Sadoveanu, se află Muzeul Unirii. Clădirea nu a fost destinată întâmplător să adăpostească între zidurile ei colecțiile de obiecte, documente și ilustrații amintitoare ale Unirii, deoarece ea simbolizează peste veac momentul istoric de la 5 ianuarie 1859. Aci, în această veche construcție, datînd probabil de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, și-a avut reședința

domnitorul Alexandru Ioan Cuza timp de trei ani de zile. Prin încăperile ei au răsunat pașii domnitorului Unirii și tot aci s-a auzit glasul său. Astăzi, amintirea lui Cuza plutește în liniștea de muzeu și ea se concretizează în exponatele variate — de la sania pe care domnitorul a avut-o pe cînd era pîrcălab de Galați și pînă la uniforme și decorațiile sale — pe care le cuprind vitrinele.

Unul dintre proprietarii casei a fost odinioară Mihalache Cantacuzino, sprijinitor al Societății de medici și naturaliști întemeiată la Iași în cel de-al patrulea deceniu al secolului al XIX-lea, și tot el a fost unul dintre fruntașii luptei pentru Unire, două decenii mai tîrziu. Poate nu este întîmplător faptul că tocmai în această casă, care avea să găzduiască pe domnitorul Cuza, a avut loc, în 1856, prima întrunire publică în favoarea Unirii desfășurată la Iași. În ianuarie 1857, Mihalache Cantacuzino a murit, lăsînd în urma sa amintirea unui bătrîn patriot.

La 3 ianuarie 1859, deputații partidei naționale au hotărît alegerea ca domn al Moldovei a lui Alexandru Ioan Cuza, luptător încercat în mișcarea de eliberare socială și națională a poporului român. Două zile mai tîrziu, Cuza era ales domnitor, prilej al unor uriașe manifestații populare. Peste cîteva săptămîni, votul deputaților de la Iași se vedea întregit prin desemnarea lui Alexandru Ioan I ca domn al Țării Românești. Simbol al Unirii, Cuza a condus cu destoinicie și patriotism destinele celor două țări, a căror separație administrativă

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

a trebuit menținută pînă la sfîrșitul anului 1861 datorită împotrivirii unor mari puteri europene.

După alegerea sa, noul domnitor a închiriat la Iași casa moștenitorilor lui Mihalache Cantacuzino, așezîndu-și aci reședința. Multe din hotărîrile de seamă și însemnate pagini de istorie națională s-au desfășurat în decursul primilor trei ani de domnie în casa din strada Lăpușneanu. Apoi, la începutul anului 1862, Principatele au putut realiza deplina lor unificare politică și administrativă. Domnitorul s-a mutat statornic la București, în palatul de pe calea Mogoșoaiei, dar amintirea sa a rămas vie, neștearsă, în vechea clădire a Iașilor. La începutul anului 1959, atunci cînd s-a sărbătorit festiv de întregul popor centenarul Unirii, casei care l-a adăpostit la Iași pe domnitorul Cuza i s-a acordat cinstirea de a fi aleasă ca local al Muzeului Unirii.

La 11 februarie 1859, primit de zeci de mii de orașeni, într-un entuziasm indescribibil, Alexandru Ioan Cuza a intrat pentru întia oară în București. După ceremoniile destinate a marca epocalul eveniment, domnitorul și-a stabilit reședința în palatul domnesc de pe calea Mogoșoaiei, care va primi două decenii mai

Moș Ion Roată și
Cuza Vodă — pictură în
ulei de D. Stoica.

Pe coperta noastră:
Alexandru Ioan Cuza. Pic-
tură în ulei de D. Stoica.

La Milcov

Veneau românii la Milcov —
Își întindeau unul altuia inima
Peste undele lui
De culoarea speranței.

Beau românii din cupe dor,
Și le ciocneau
Peste riul întins între ei,
Ca o spadă.

Într-o zi, l-au scos dintre maluri
L-au ridicat vertical.
Cu uimire-au văzut
Că semăna c-un stîlp de pridvor românesc
La o casă-ncăpătoare
Și nouă!

DIM. RACHICI

tîrziu numele de Calea Victoriei, ca simbol al izbînzilor ostașilor români și al dobîndirii ne-
atîrnării. Palatul de la București era fosta casă
pe care și-o ridicase în anii 1815—1816 boierul
progresist Dinicu Golescu, cu 25 de încăperi
și cu un salon uriaș pentru acea vreme, con-
struită cum mărturisise însuși Dinicu Golescu
«pentru viitorime». Această casă a intrat în
proprietatea statului la începutul celui de-al
patrulea deceniu al secolului al XIX-lea și după
ce a găzduit Sfatul administrativ, a devenit,
din 1837, Curtea domnească a lui Alexandru
D. Ghica. Păstrată ca «palat de țeemonie» în
timpul urmașilor acestuia — Bibescu și Știrbei
— clădirea a devenit apoi palatul de reședință
al lui Alexandru Ioan Cuza, temporar pînă în
1862, iar apoi statornic, pînă în februarie 1866.
Vechii construcții a lui Dinicu Golescu i s-a
adăugat în 1882—1885 o aripă nouă, pentru ca
după un incendiu din 1927 să fie ridicat noul
palat, care adăpostește astăzi Consiliul de Stat
al Republicii Socialiste România și Muzeul
de Artă.

În timp ce Cuza a stat în palatul de pe calea
Mogoșoaiei și în timpul verii, îndeosebi, în cel
de la Cotroceni de pe locurile ctitorite pentru

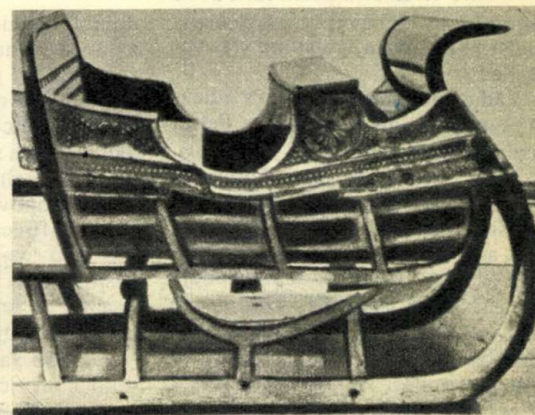
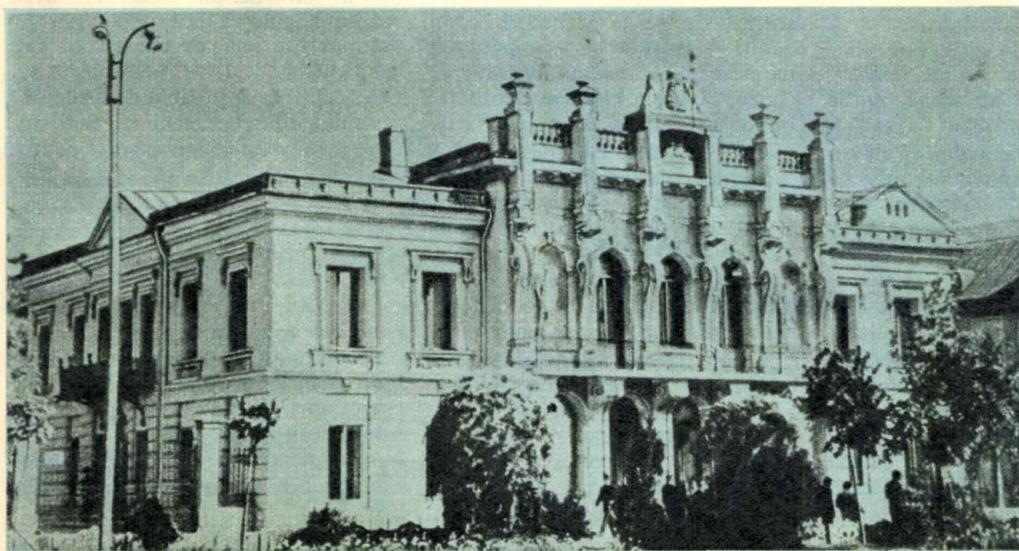

Drapelul de stat — tricolorul — după Unirea Principatelor Române.

întia oară la sfîrșitul secolului al XVII-lea de
domnitorul Șerban Cantacuzino, au fost rea-
lizate reforme însemnate care au stat la baza
procesului de făurire și organizare a statului
modern român. Aci a gîndit domnitorul Unirii,
ajutat de sfetnici înaintați, măsurile menite a
crea un stat modern, unitar și neatîrnat. Aci s-au
luat deciziile pentru reorganizarea fundamen-
tală și multilaterală a statului, aci s-a hotărît
îndeosebi, în 1864, înfăptuirea reformei agrare
prin care țărănimea a fost eliberată de clacă și
împroprietărită cu parte din pămîntul pe care

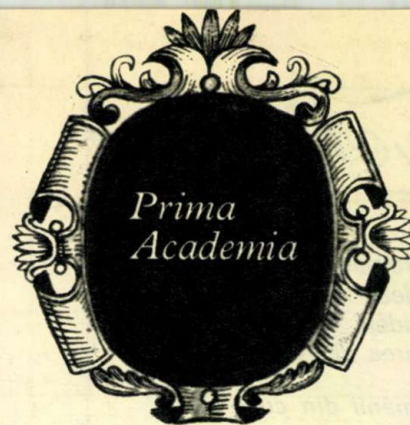
ea îl muncea.

Zidurile vechi ale muzeului Unirii din Iași sau
locurile pe care s-a înălțat palatul domnesc de
pe calea Mogoșoaiei și unde astăzi se ridică
impozant Palatul Republicii, reflectă amintirea
glorioasei epoci a făuritorilor Unirii și evocă
îndeosebi figura de patriot destoinic și curajos
a lui Alexandru Ioan Cuza. De aceea, poporul
român cinstește cu pietate aceste monumente
de arhitectură, mărturii ale trecutului, ale patrio-
tismului și luptei neprecupețite pentru progres
și pentru făurirea României moderne.

Sania lui Alexandru Ioan Cuza de pe vremea
cînd era pîrcălab la Galați.

Iași, Muzeul Unirii.

Fantezie
PE 8 mm

de E. SKIBINSKI

...4, 3, 2, 1, «Semnale buclucașe». Atenție! Filmăm!
Scena se reia, roboșii sînt la locurile lor, ciudatele ființe de pe planeta albastră sînt și ele la datorie așa că... Motor!

Un baron Münchhausen pe... trotinetă poate fi o glumă. Sau o parodie. Sau, o secvență dintr-un film. Dintr-un film care se cheamă «Münchhausen-junior povestește» și care aparține cineclubului «Pionierul» de la Casa pionierilor din Sibiu.

Că un baron preferă trotineta este explicabil cînd are doar cîțiva ani. Ceea ce e mai puțin obișnuit în acest film este faptul că, spre deosebire de celebrul Münchhausen, cel pe care-l cunoașteți și cu care vă mai asemănați, din cînd în cînd, Münchhausen-junior nu minte, nu inventează întîmplări fantastice, ci încearcă să-i facă pe copii politicoși, cuviincioși etc. etc. În viața de toate zilele Münchhausen-junior însă este elev în clasa a VII-a A la Școala generală nr. 12 din Sibiu și se numește Zorilă Adrian. Imaginea și scenariul acestui film aparține altui băiat — Aldea Ion de la Liceul nr. 2. Ei, împreună cu Apolzan Adriana, Găvozdea Nicolae, Berteia Elena, Boeraș Dumitru și încă alți 60 de copii sînt membrii cineclubului «Pionierul».

Data nașterii acestui cineclub: anul 1964. Că atunci, în 1964 doar 10 copii erau și actori și operatori și regizori și scenariști — este acum o amintire așa de îndepărtată...

Cît despre primul film artistic «Adriana și-a găsit prieteni adevărați»... Actorii de atunci sînt acum

elevi în clasa a X-a și în continuare membri ai cineclubului. Regizorul celui film, Avrămuț Ovidiu, trimite acum din armată scrisori colegilor de cineclub. Avrămuț știe că și azi mai vin pe la cineclub colegi din... generația lui; că și cei mici, actualii membri ai cineclubului, sînt copii pe care-i cunoaște, știe despre ei ce lucrează, ce proiecte au.

Și cine știe dacă acolo, unde-și satisface stagiul militar nu le spune colegilor îngroșindu-și puțin vocea: de mult, cînd eram eu pionier eram membru al cineclubului de la Casa pionierilor din Sibiu, orașul meu natal...

Dar...

Arhiva cineclubului numără acum cinci filme artistice («Adriana și-a găsit prieteni adevărați»; «Meciul va fi cîștigat», «Semnale buclucașe» — scenariu și imagine: Aldea Ion; regia: Boeraș Dumitru — «Münchhausen-junior povestește...» și «Un om invizibil și mai mulți copii neascultători» — scenariu Petcu Adriana, Popp Adelheid, regia Boeraș Dumitru și Apolzan Adriana, imaginea Aldea Ion, Cărăuș Angela și Haldevang Utte) precum și trei reportaje («4 iunie», «Locuri dragi» și «File de vacanță»).

Proiecte? Un film artistic pe peliculă de 16 mm: «S-au furat notele bune», un film de trucaje «Hocus-Pocus» și un reportaj «Patria începe în orașul

natal».

Și o dorință mai recentă: un film de animație... De asemenea, începînd cu anul acesta, membrii acestui cerc vor organiza, la sfîrșitul fiecărui an școlar, un festival cinematografic cu care ocazie se va prezenta producția pe un an a cineclubului. Și-acum aș vrea să închei cu o urare pe care membrii cineclubului au ținut să v-o adreseze pe această cale. Iată-o...

În ce mă privește... doresc realizatorilor mult succes!

— Ce-mi puteți spune despre pionierul cutare?

— Aaa! E un pionier foarte activ; este mereu plin de idei, de inițiativă; se frămîntă...

După o asemenea declarație, «Jos pălăria!» — altceva ce-ți mai rămîne? Care va să zică avem idei, avem inițiativă, avem băieți activi, ce ne-ar mai trebui: avem activitate (!) Așa să fie?

Văd acolo, undeva, o mîna ridicată, care ne contrazice. E Ion Petre, școlar din satul Balotești — Răcari. Tocmai meșterește ceva împreună cu Ioniță Ion dintr-a VI-a la terenul de sport al școlii. Cică ideea n-a fost a lor (ce-ar fi să...) și nici inițiativa (haideti băieți să) de a amenaja această bază sportivă. Dar ei au pus mîna pe lopeți, deci de fapt ei sînt băieții activi. Petrică și Ionică sînt de felul lor vioi, sportivi. Adică se mișcă mult, dar nu de asta le spunem noi că sînt activi, fiindcă oho, cîți Herculi, campioni și descurcări de aștia nu dau bir cu fugiții cînd e la o adică...

În schimb Tănăsescu Mircea e

domol, gînditor, nesportiv, toată ziua stă cu nasul în cărți: tipul filozofului, la prima vedere inactiv, dacă nu se agită, nu strigă, nu se frămîntă etc. Dar cînd cineva a avut ideea ca școala să aibă un album filatelic, și altcineva a avut inițiativa de a propovădui noua idee, taci-turnul Mircea s-a apucat și a adus într-o zi de-acasă sau de unde a găsit timbre, a adunat de la alții, a început să le sorteze. Adică «a pus mîna», că inițiativa plutea pe undeva.

Filimon Janeta e o fată «dezghețată» cum zice lumea. Cu mult timp în urmă la școală se născuse ideea unui album cu imagini din țările socialiste. Peste puțin timp școala a vizitat o expoziție economică străină. Printre copii destui «dezghețați», dar numai Janeta s-a apucat să

strîngă de pe la vizitatori, copii, adulți — ba și de la personalul tehnic oaspete — imagini, ilustrații, reclame. Pe urmă hărnicia celorlalți a îmbogățit zestrea albumului școlii.

Altă dată mai era puțin pînă la un concurs artistic la care cineva avusese ideea ca școala să prezinte și o echipă de dansuri. Dar echipă nu era. Niță Veronica — și ea o fată «dezghețată» — s-a apucat de treabă cînd ceilalți se văitau că n-au echipă. (Să mai crezi că toată lumea a citit povestea cu drobul de sare...) I-a tras de mîneacă, cum s-ar zice. Și-au mai pus și alții mîna și-au urnit căruța în care ședeau și se agitau o mulțime de binevoitori, băieți cu idei și inițiative. Altă dată...

Și vă asigur că la Balotești definiția pionierului activ arată în cele mai

multe cazuri ca-n întîmplările de mai sus. Dacă vezi albumele lor, expozițiile cu lucrări practice, dacă asisti la spectacolele organizate, la excursii, la jocuri etc. zici sau nu zici «ce idei grozave!» sau «ce inițiative!», dar precis dai tuturor nota 10 la hărnicie. Iar dacă vezi scris că au de gînd să facă un concurs de saniuțe, de schi, de construcții din zăpadă pe deal la Pociovaliște, să te-astepti la o treabă de nădejde.

Unul dintre prietenii de mai sus mărturisea că uneori cînd îl puneau tată-său să facă ceva și el îi explica că «dacă ar face așa» sau «e mai bine așa»... sau... tatăl îl întrerupea brusc: «Bine, bine, dar pînă una alta, pune mîna».

Fiindcă dacă frumoasă e ideea, bună e inițiativa, agitația, la urma urmei trăiască acela care pune mîna; ale cărui mîini aduc căldură atmosferei unei acțiuni pionierești în care ne simțim bine.

Și pentru el, în acest colț de pagină un buchet de flori, în plină iarnă.

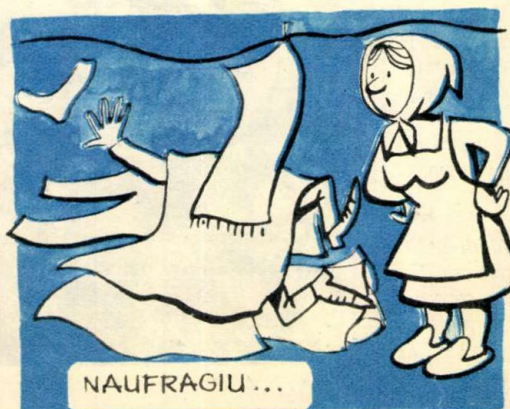
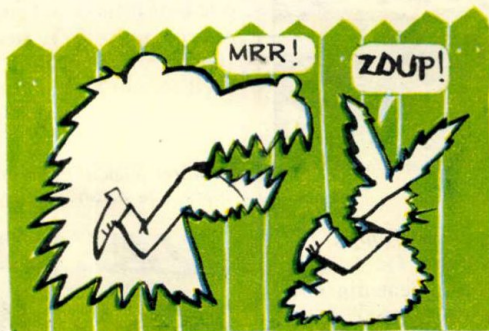
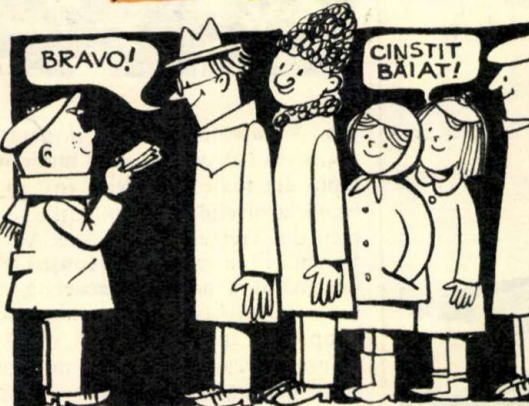
ILIE TRAIAN

LA URMA URMEI...

AVENTURILE lui Manolică

Povestite de OVIDIU ZOTTA

Desenate de BURSCHI

CE NU ȘTIATI DESPRE Vlaicu

DOMNUL VLAICU ARE MERITUL DE A FI REALIZAT UN APARAT CARE INTRUNESTE ÎNTR-UN GRAD ÎNALT AVANTAJELE OBTINUTE DE ALTI AVIATORI, PE LINGĂ UNELE CARE SÎNT SPECIALE NUMAI APARATULUI D-SALE. ÎNTR-O ȘTIINȚĂ CU TOTUL NOUĂ, CARE ÎNCĂ NU A IESIT DIN FAZA ÎNCERCĂRIILOR ȘI ÎN CARE FIECARE ÎNCERCARE ÎMPlicĂ PERICOL PENTRU VIAȚA EXPERIMENTATORULUI, ȘI MAI ALES CU LIPSĂ DE MIJLOACE CONTRA CĂREIA A AVUT SĂ LUPTE DOMNUL VLAICU, ESTE UN MERIT MARE CĂ SĂ FI AJUNS D-SA A REALIZA UN APARAT, CARE ȘI-A FĂCUT PROBELE ÎN MOD ASA DE STRĂLUCIT, FĂCĂ DE ALTE MODELE, ÎN OCAZII HOTĂRIȚOARE».

SPIRU HAREI

— La virajul cel mai strîns în jurul unui pîlon efectuat cu viteză cea mai mare posibilă a luat premiul al II-lea.

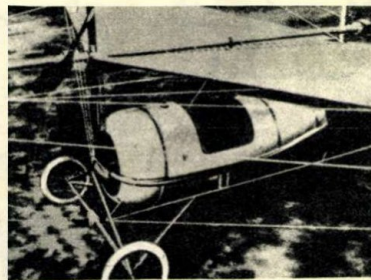
— La aterizarea la punct fix a luat premiul al II-lea, dar chiar după părerea aviatorului francez Leon Bathiat, Vlaicu a aterizat pe același loc și cu aceeași precizie ca și celebrul aviator francez Roland Garros, căruia i s-a acordat premiul I.

Aeroplanele lui Vlaicu au prezentat un număr de elemente originale care confirmă ingeniozitatea sa excepțională. Unele dintre ele au fost mai tirziu folosite din nou în tehnica aviației, iar ideile lor de bază se mai aplică în construcția de avioane și astăzi. Principiile pe care Vlaicu le-a aplicat primul în realizarea aeroplanelor sale, după posibilitățile tehnicii de atunci, sînt următoarele:

1. Două elice montate pe același ax și rotindu-se în sens contrar pentru a-și anula reciproc cuplul de răsturnare

Ing. CONSTANTIN GHEORGHIU

elimine orice greutate nefolositoare. El a mers pînă acolo, încît a găurit pînă și dinții roților dințate, ceea ce nu s-a mai văzut la nici o construcție tehnică pînă astăzi. Ele au fost atît de bine dimensionate de Vlaicu, încît nici una nu a cedat vreodată. În acest fel el a reușit să-și construiască aeroplanul la o greutate în ordine de zbor și cu pilotul la bord de numai 300 kg, în timp ce avioanele consacrate ca bune pe vremea aceea cîntăreau: «Wright» — 580 kg, «H. Farman» — 600 kg, «Bleriot XI» — 480 kg, iar «Antoinette» — 520 kg.

5. Aripa cu profil variabil, pentru obținerea căreia aviația modernă luptă din toate puterile, a fost realizată la nivelul și posibilitățile tehnicii din vremea sa de către Aurel Vlaicu. El a obținut-o construind o aripă fără nervuri, deosebită de toate construcțiile aeronautice contemporane lui. După cum explică el însuși în cartea «Aeroplanul Vlaicu», apărută în 1911 și premiată de Academia Română: «Cînd pinza este bine întinsă, se formează o curbă riguros concordantă cu centrul de presiune. Acea curbă nu poate fi decît o curbă optimă, deoarece

se află acolo unde în realitate se află centrul».

6. Aeroplanele Vlaicu au fost singurele monoplanе din lume ale căror comenzi erau amplasate în față. Astfel a obținut inventatorul român manevrabilitatea remarcabilă a aparatelor sale și posibilitatea de a le scoate ușor din situații periculoase.

7. Aurel Vlaicu a construit trei tipuri de aeroplanе: «A VLAICU» nr. I, nr. II și nr. III la care principiul de construcție a rămas același, deosebindu-se și prin aceasta de ceilalți constructori ai vremii.

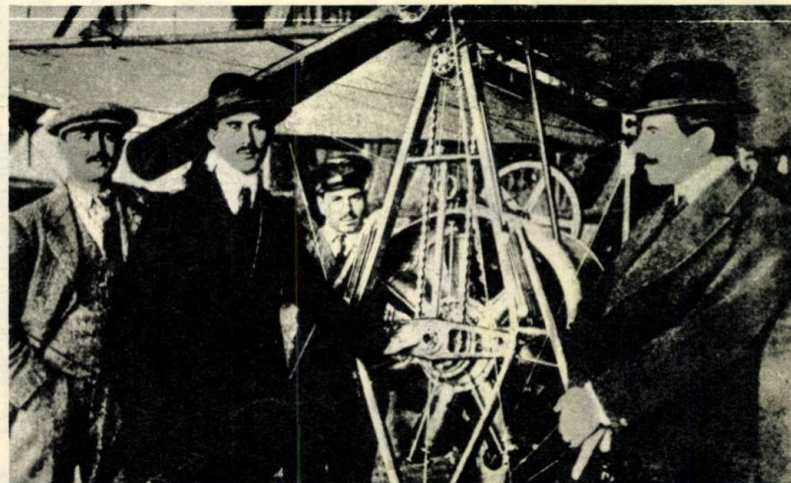
«A. VLAICU» nr. III avea două locuri, era fuselat aerodinamic și de construcție metalică, în afară de aripi și patina mediană. În jurul cilindrului motorului, care erau răciți cu aer, a aplicat un inel de tablă pentru a asigura o răcire mai bună (foto. 2). Această inovație, astăzi unanim utilizată la avioanele cu motor avînd cilindrii dispuși în stea, este cunoscută sub denumirea de inel N.A.C.A., deși institutul american ale cărui inițiale le poartă l-a aplicat cu mulți ani în urmă lui Vlaicu.

8. Printr-un sistem unic în genul său, aeroplanele Vlaicu se pilotau prin simpla comandă a unui volan, putîndu-se conduce și cu o singură mîna! Prin rotirea volanului spre dreapta aeroplanul urca, prin rotirea spre stînga cobora, prin deplasarea lui în dreapta vira în acest sens, iar prin deplasarea lui în sens contrar aeroplanul vira spre stînga. Prin combinarea mișcărilor acestui volan Vlaicu obținea toate pozițiile de zbor și celebrele virajuri care au uimit pe specialiști.

După elocventul concurs de la Aspern, lui Vlaicu i s-a propus să-și fabrice aeroplanele în Anglia. El a refuzat. Dorea ca invenția sa să servească României, visul lui fiind să vadă cerul țării sale brăzdat de aeroplanе.

Viața și opera lui Aurel Vlaicu constituie un exemplu de energie și curaj, un imbold pentru toți cei ce urmăresc înflorirea patriei și progresul omenirii.

Aurel Vlaicu împreună cu prietenii săi alături de avionul «Vlaicu nr. II».

România a fost a treia țară din lume care a avut un aeroplan original, construit și pilotat de unul dintre fiii ei. Numele lui: AUREL VLAICU.

Văzînd aparatul, în 1912, la concursul internațional de aviație de la Aspern — Viena, constructorul de elicoptere Oszkâr Asboth — originar din Arad — scrie: «Toți am rămas surprinși cînd aeroplanul acesta s-a ridicat în aer, plutea în văzduh sigur și liniștit ca nici o altă mașină de zburat».

La concurs, Aurel Vlaicu a cîștigat trei premii:

— La nimerirea țintei de la o înălțime de 300 m într-un cerc de 50 m diametru a luat premiul I.

nare pe care-l produce rotația fiecăreia dintre ele (foto. 1). Această elegantă soluție s-a aplicat din nou abia la 20 de ani după moartea lui Vlaicu, la hidroavionul de mare viteză «Machi-Castoldi», echipat cu două motoare FIAT amplasate în tandem și care în anul 1933 a stabilit recordul mondial de viteză la 682 km pe oră.

2. Trenul de aterizare pe trei roți, fiecare roată asigurîndu-și independent amortizarea șocului produs de denivelările terenului.

3. Frîna la roata aeroplanului.

4. Pentru ca aeroplanul să fie cit mai ușor, condiție care pe vremea aceea era esențială pentru un aeroplan bun, Vlaicu a căutat să

ÎNCEPE
CONCURSUL
ORGANIZAT
DE REVISTA
CUTEZĂTORII

MINI TEHNICUS

PREMIILE

Marele premiu (pentru individual sau colectiv): **UN TELEVIZOR. INDIVIDUAL** — Premiul I: **UN MAGNETOFON**; Premiul II: **APARAT DE RADIO CU TRANZISTORI MAMAIA, 7 LUNGIMI DE UNDĂ**; Premiul III: **UN APARAT FOTO**; 5 premii speciale surpriză.

Colectiv — Premiul I: **O EXCURSIE PRIN TARĂ «DE LA MUNTE LA MARE»**; Premiul II: **UTILAJ COMPLET PENTRU UN ATELIER ELECTROTEHNIC**; Premiul III: **O BIBLIOTECĂ TEHNICĂ ALCĂTUITĂ DIN CCA. 30 DE VOLUME ALESE DE JURIUL DE SPECIALITATE**; 5 premii speciale surpriză.

UN PREMIU SPECIAL PENTRU CEA MAI ORIGINALĂ LUCRARE.

DRAGĂ PRIETENE,

După ce te-ai gândit bine (singur sau în grup cu alți colegi), ce lucrare vei executa, completează cu cerneală cit mai citeț și chiar caligrafic brevetul de mai jos fără ca să pui numărul, data și, bineînțeles, semnătura. (Dacă sînteți mai mulți colegi care executați aceeași lucrare, fiecare dintre voi va completa cite un brevet). După completare vei (sau veți) decupa brevetul trimițîndu-l pe adresa redacției noastre, pînă la data de 15 februarie a.c. (data poștei). (În cazul că sînt mai multe brevete aparținînd aceleiași grup, ele vor fi trimise în același plic).

Dacă lucrarea ta (sau a voastră) va intra în concurs, vei primi înapoi brevetul purtînd numărul, data, semnătura și ștampila. În felul acesta vei deveni deținător al brevetului de «participant la concursul MINI-TEHNICUS».

PRIMII 100 DE CONCURENȚI CLASAȚI ÎN ORDINEA NOTELOR ACORDATE DE JURIU VOR DEVENI AUTOMAT MEMBRI AI **CLUBULUI MINI-TEHNICUS** VOR PRIMI, CA ATARE, CARNETE DE MEMBRU ȘI INSIGNE, ȘI VOR MERGE ÎNTR-O TABĂRĂ PIONIEREASCĂ UNDE VOR AVEA POSIBILITATEA SĂ-ȘI CONTINUE ACTIVITATEA LOR DE TINERI CONSTRUCTORI SUB ÎNDRUMAREA SPECIALIȘTILOR.

IMPORTANT! JURIUL VA OMOLOGA OFICIAL LUCRĂRILE CE VOR FI CONSIDERATE INVENȚII SAU INOVAȚII!

REGULAMENTUL CONCURSULUI

1. Concursul se va desfășura între datele de 15 ianuarie — 30 aprilie 1968.

2. La concurs poate participa orice pionier și școlar din clasele V—VIII, fie individual (construind singur lucrarea) sau în grup (în cadrul cercului cu caracter tehnic din școală sau de la casa pionierilor).

3. Concursul MINI-TEHNICUS constă în executarea unor dispozitive, mecanisme, instalații, micromodele din domeniul mecanicii, electrotehnicii, electronicii, radiotehnicii, automaticii și altele.

4. Pentru a putea participa la concurs, pionierii și școlarii vor completa brevetul tipărit mai jos, cu datele indicate, îl vor decupa și îl vor trimite redacției pînă la data de 15 februarie 1968 (data poștei). ÎN CAZUL ÎN CARE LUCRAREA A INTRAT ÎN CONCURS, **ČIAR DACĂ NU A PRIMIT NICI UN PREMIU, BREVETUL VA FI TRIMIS CONCURRENTULUI ȘTAMPILAT ȘI OFICIALIZAT.** În acest caz, concurrentul se va considera «deținător al brevetului MINI-TEHNICUS». Pentru grupuri, fiecare membru al grupului va completa cite un brevet. Toate brevetele aparținînd unui grup vor fi trimise ÎMPREUNĂ, în același plic.

5. Lucrările vor fi trimise redacției noastre fie personal de către concurent, fie prin delegat sau prin colet poștal (bine asigurat împotriva zdruncinăturilor sau a loviturilor) pînă la data de 30 aprilie a.c. (prin poștă, data poștei). Fiecare lucrare va purta o fișă în care vor fi prezentate:

principiul, caracteristicile, modul de funcționare precum și o adeverință semnată și ștampilată de directorul școlii (pentru participare individuală sau în grup în cadrul cercului tehnic din școală) sau de profesorul de specialitate cu atestarea de către direcțiune, de către comandantul unității de pionieri sau de conducerea casei pionierilor (pentru participare în grup la cercul tehnic de la casa pionierilor). În această adeverință se va confirma că lucrarea a fost executată de concurenți.

6. Între 30 aprilie și 15 mai a.c. un juriu de specialiști va selecționa și va clasifica lucrările. **CONDIȚIA DE BAZĂ CA LUCRAREA SĂ ÎNTR-ÎN CONCURS ESTE CA OBIECTUL TEHNIC CONSTRUIT SĂ FUNCȚIONEZE.** Obiectul care nu îndeplinește această condiție se socotește scos din concurs.

Pentru clasificare, juriul va ține seama de următoarele criterii:

INGENIOZITATE
İNDEMİNARE
DIFICULTATEA ÎN EXECUȚIE
FINISAJUL

Un deosebit accent se va pune pe construcțiile utile.

În jurul datei de 20 mai a.c. se va alcătui o expoziție, în centrul Capitalei, cu cele mai frumoase lucrări ale concursului.

Premierea concurenților se va face în jurul datei 9 iunie, care va marca «Ziua pionierului», din acest an.

REVISTA CUTEZĂTORII

MINI - TEHNICUS

BREVET

Nr. /

ELEVUL DIN (LOCALITATEA) REGIUNEA
RAIONUL A PARTICIPAT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS CU LUCRAREA

Î SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS

DATA PRESEDINTE, ...

SECRETUL AMFOREI

Scenariu de ION HOBANA
Desene de
POMPILIU DUMITRESCU

EPAVA DE PE
FUNDUL MĂRII SI
AMFORA GĂSITĂ LA
BORDUL EI SÎNT
VECHI DE PESTE
11.000 DE ANI.
INGINERUL PROCA
VA CONTRIBUI
LA DEZLEGAREA
MISTERULUI.

CRED CĂ EXPERIEN-
TELE MELE V-AR
PUTEĂ FI
DE FOLOS.

CE EXPERIENȚE ?

V-ADUCEȚI AMINTE
CUM LUCRAU OLARIII
DIN VECHIME ?

EI MODELAU ARGILA CU
UN BETIȘOR SUBTIRE ȘI.

ASCULTĂ CARE TRANSMITEA VI-
BRATIILE SONORE. AM IZBUTIT
SĂ REDAU ACESTE VIBRAȚII.
UN AC SPECIAL PARCURE...

SĂNTULETELE SĂPATE DE BETISOARE ASCULTATI !
„ALCORAC ALIO TOMHER...
ALCORA SE... GUAM TOMHER ALIO...
HEA ATLAN...”

BINE DAR...
ACESTE SÎNT
CUVINTELE
GUANȘILOR DIN
INSULELE CANARE
NOTATE DE
SPANIOLI !

ALCORAC -
ZEU „ALIO”
SOARE „GUAM” - OM
„SE” LUNĂ

...AR PUTEA FI O LEGENDĂ...

DACĂ „TOMHER”
CARE REVINE, AR
ÎNSEMINA „SE
DUCE, S-A DUS...”

ZEUL SOARE
S-A DUS
ZEITA
LUNĂ
OMUL
S-A DUS
LA
SOARE...

NU UITA!

● Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.

● Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.

● Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.

● Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.

REVISTA

CUTEZĂTORII BREVET

DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL

NR.

MINI TEHNICUS

1968
BUCUREȘTI

toare pentru care sînt pregătiți elevii în școală. 8. Os care formează partea anterioară și laterală a bazinului — Semnul înmulțirii! — Articol. 9. Bene! — Caracteristică a versului. 10. Fată cu conduită permanent frumoasă. — Căzut la examene. 11. «Luceafărul» poeziei românești — Insulă daneză. 12. A compus pentru voi, copii, cîntecele «Treii școlărițe» și «La casa pionierilor» — Programul fiecărui elev.

VERTICAL: 1. Mare compozitor italian — Pasiune în munca de învățare. 2. Cei de studiu sînt cei mai frumoși (sing.) — Școală sătească — Din memorie! 3. Sînt de aur... dar nu la tablă! — Dacă nu ești atent... îl pierzi din clasă. 4. Vîrstă școlară — Pentru elevii interni. 5. Muștrare făcută în unele ore (sau: parte dintr-o fabulă care cuprinde o învățătură) — Localitate în Brazilia. 6. Veche interjecție populară — Învățător (presc.) — Din uniforma pionierească. 7. În loc de... tablă! — Atom încărcat cu electricitate — Împreună! 8. Aici (pop.) — Știința pentru om (fig.) — Din pupitru. 9. Scrierile marelui povestitor Ion Creangă în care găsim și o prezentare fidelă a învățămîntului în școlile din trecut. 10. Colecție de hărți folosite la geografie — Fiul lui Dedal. 11. Osie! — Simbolul cuprului — Părerea de rău, după nota proastă. 12. Uneori înțepă — Caiet de notițe.

La școală

ORIZONTAL: 1. Știință exactă învățată în școală. 2. Privitor la o știință a naturii învățată în școală. — «Unealtă» de scris! 3. Autorul chiței «Un pedagog de școală nouă». 4. Scrie la tablă. — Bună la ascuțitul creioanelor. 5. Un nume... scump! — A provoca. 6. Sur. — Cel școlar are trei trimestre. — Fen — Din rucsac! — Un «poftim» nerespectuos. — Etapă urmă-

Dicționar la îndemînă: NES. ARO.

Prof. AXIOTI TEODOR

MAXIME DESPRE TIMP

Cea mai costisitoare dintre risipe este pierderea de timp.

Theofrast (sec. 4 î.e.n.)

Cine are timp și-l așteaptă să treacă, își pierde timpul.

W. Camden (1614)

Timpul e singura avere pe care o poți folosi cu zgîrcenie fără să te rușinezi de această avarie.

Ch. de Beauchene (1827)

TRIUNGHI

1. 1. «Vulturul Carpaților»;
2. 2. floare; 3. deosebit,
3. 4. special; 4. plec; 5.
4. 6. adverb; 6. vocală.
5. Vertical la fel.
6.

Claudiu VODĂ

TRIVERB DE SEZON

(6, 2, 9)

R I A
P T

Desene de IOSIF TEODORESCU

FILATELIE

Emisiunea poștei poloneze reprezentînd diferite tematici a fost foarte apreciată de filатели. Iată un timbru înfățișînd un terier.

DOTAT
CU
PREMII

PREMIU:
FIZICA DISTRACTIVĂ,
DE A.I. PERELMAN
VOL. I ȘI II

CARE VA CONȚINE PROBLEME DE MATEMATICĂ, FIZICĂ, LITERATURĂ, ÎNTR-UN CUVÎNT ÎNTREBĂRI DE CULTURĂ GENERALĂ. RĂSPUNSUL ÎL VEȚI DA PE SCURT PE CUPONUL PE CARE ÎL VEȚI DECUPA. RĂSPUNSURILE, PE ADRESA REDACȚIEI, CU SPECIFICAREA «CONCURSUL SĂPTĂMÎNII» VOR TREBUI SĂ SOSEASCĂ LA 5 ZILE DUPĂ APARIȚIA NUMĂRULUI (DATA POȘTEI). ȘI ACUM IATĂ PRIMA ÎNTREBARE DIN...

FIZICĂ

CULOAREA LOTUSULUI ADORMIT

O-ndioală plăcută, de culoarea lotusului adormit, întreține veselie pe această insulă muntoasă.

Cu o întîrziere trebuincioasă, ea pregătește și propune mai multe căi pentru a ajunge la soluția așteptată.

Multele picioare ale unui car ce se-nalță ca o fortăreață vor fi prețioase mîini pentru a convinge că trebuie să se are cu grijă insula unde crește teiul cel liniștit.

O perdea de plante roșii împodobește veșnicia.

Ariciul înaintează greoi; coralul visează; vipera putredă peste care ciocanul-a căzut își întinde măruntaiile sub ienupăr, în timp ce griu-ncolțește; morsa gîfîind ajunge în fața fortăreței; amphioxus-ul vede soarele în fiecare zi a lumii. Tuturora le place să picteze pămîntul.

Mai tîrziu, pe o scoarță de copac, licuriciul ne va sfătui să învingem carnea.

Vi se pare, desigur, ciudat, că la o întrebare de fizică vă prezentăm o poezie. Noi susținem că nu e vorba de vreo greșală, ci, dimpotrivă aceasta va constitui una din întrebări. Deci:

1. DE CE A FOST ÎNSERATĂ ACEASTĂ POEZIE LA O RUBRICĂ ȘTIINȚIFICĂ?

2. CARE ESTE NUMELE AUTORULUI ACESTEI POEZII?

3. DIN CE ȚARĂ ESTE ACEST AUTOR?

NUMELE

ADRESA COMPLETĂ

ȘCOALA

CLASA

REVISTA CUTEZĂTORII
CONCURSUL SĂPTĂMÎNII
CUPON-FIZICĂ

COMOARA lui DROMICHETE

de VASILE MĂNUCEANU

Billup

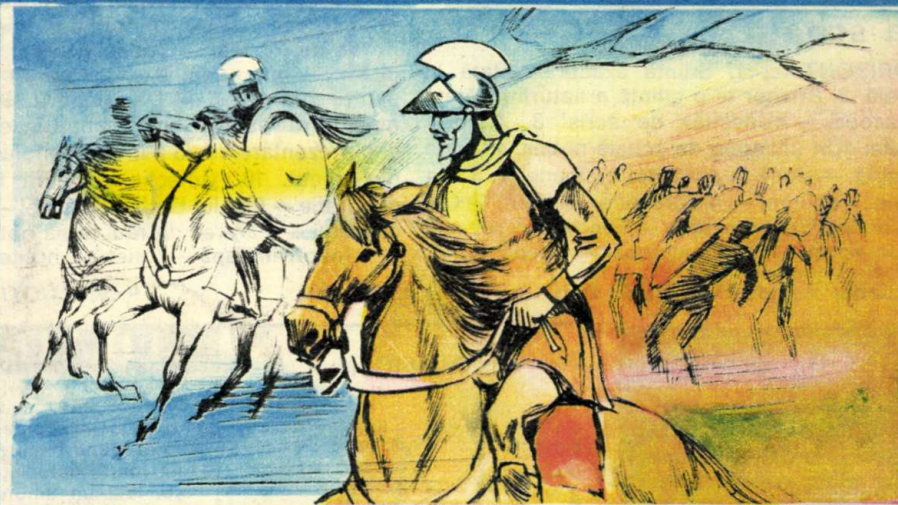
1. ÎNTREG POPULUL GET, CUPRINS DE MÎNIE, RÎVNEA SĂ RĂZBUNE MOARTEA SICIEI, FIICA VENERATULUI TURGOBAL.

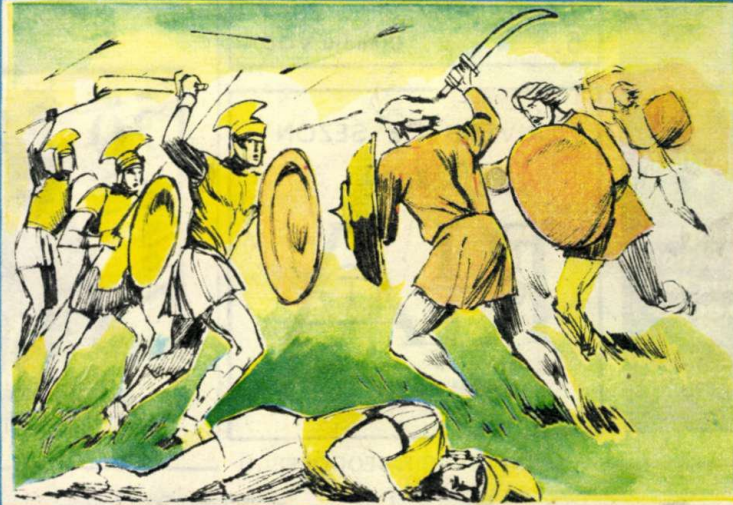
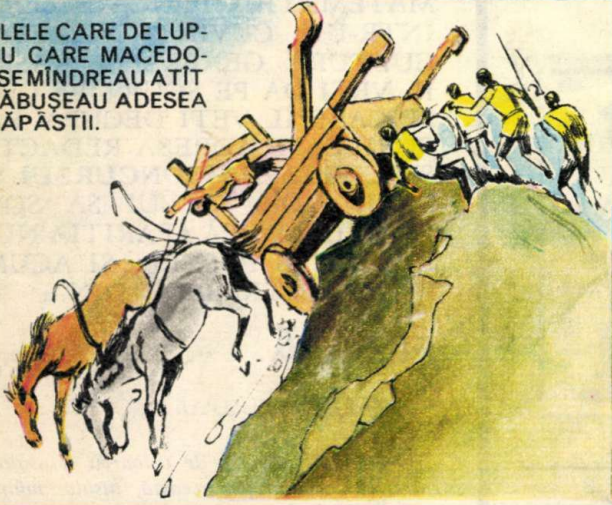
Ilustrații de GH. MARINESCU

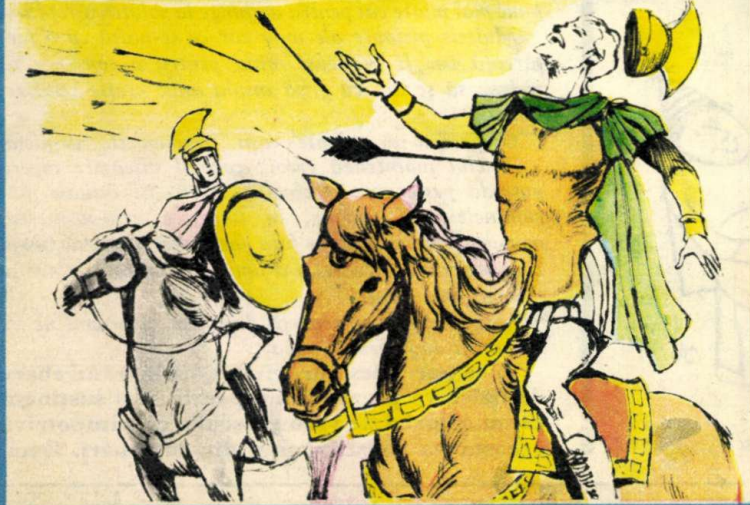
2. NETULBURAT ȘI DIRZ, REGELE DROMICHETE, AL CĂRUI CUVÎNT ÎL AȘTEPTAU CU TOTII, CUGETA ÎNAINTE DE A ÎNCEPE SFATUL CEL MARE ÎN TIMP CE OASTEĂ LUI LISIMAH ÎȘI URMA DRUMUL ÎNFRUNTÎND ANEVOIE URCUȘUL ȘI FURTUNILE

3. GRELELE CARE DE LUPȚĂ, CU CARE MACEDONENII SEMÎNDREAU ATÎT SE PRĂBUȘEAU ADESEA ÎN PRĂPĂSTII.

4. TOT MAIDESSE ABĂTEAU ASUPRĂ-LE CETELE GETILOR, FĂCÎND PRĂPĂD MAI MARE CA FURTUNA.

5. ÎNTR-O ASTFEL DE ÎNCĂIERARE NEAȘTEPTATĂ ÎȘI PIERDU VIAȚA BĂTRÎNUL KORIARHOS.
EL ÎȘI DĂDU SFÎRȘITUL ÎN BRAȚELE LUI LISIMAH, ȘOPTIND: «ÎNTOARCE-TE, STĂPINE, COMOARA CERE PEA MULTE JERTFE...»

(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Științei 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: POMPIIU DUMITRESCU; Tehnoredactarea: LUCIA SICOMAS
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA ȘCINTEII»

PREȚUL
1 LEU